

Előszó

Lehetséges-e újat mondani a tudomány eszközeivel a moldvai csángókról napjainkban? Szükség van-e újabb és újabb monográfiákra, tanulmánykötetekre? Ha alaposabban átnézzük az általunk 2006-ban kiadott *Moldvai csángók bibliográfiáját*, első benyomásként talán az újabb tanulmánykötetek ellen voksolunk, hiszen az általunk összeállított szakirodalmi adatbázisban a csángókkal foglalkozó tételszám igen magas, s annak megjelenése óta a művek sora jelentősen tovább bővült.

Egy alaposabb áttekintés viszont azt is megmutatja, hogy míg a hézagok és a megoldatlan problémák egyes kutatási területeken viszonylag nagyok, addig mások túlterheltek. A csángó téma tudományos szempontból is még mindig érdekes és ígéretes, ugyanakkor a politikum és közélet szempontjából is aktuális.

Kötetünk nem vállalja az előbb jelzett aránytalanságok orvoslását, de jelzi, hogy társaságunk és tanszékünk keretében tovább folyik a kutatás, s ebben a kiadványban legújabb eredményeinket másokkal is megosztjuk. Akik ismerik eddigi eredményeinket, azok nem fognak meglepődni kiadványunk tartalmán. Akik csak most ismerkednek velünk, azok – remélhetőleg – becsülni fogják a felkínált csángó-kép és megközelítési módozatok sokszínűségét, valamint az elemzésre kiválasztott témák változatosságát.

A tanulmányok egy része a Kriza János Néprajzi Társaság, valamint a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke által kezdeményezett moldvai alap kutatásokból született meg. A dolgozatok másik része olyan szerzőktől származik, akikkel eddigi kutatásaink közben kerültünk szakmai kapcsolatba, és akikkel azóta is együtt dolgozunk.

Magyar, román, amerikai, lengyel és német szakemberek nyújtják itt tudásuk legjavát annak érdekében, hogy e magyar nyelvű kötet és annak angol nyelvű párja műhelyünk és együttműködő barátaink csángókkal kapcsolatos alapvető meglátásait összefoglalva, többretegű és többféleképpen hasznosítható szövegbázist és értelmezési lehetőséget biztosítson. Hasznosíthatósága elsősorban a kiadványban közölt tanulmányok sokoldalú megközelítési módjából és interdiszciplináris jellegéből következik. Néprajzosok, antropológusok, történészek és zenekutatók tanulmányaikban egymást alátámasztva és kiegészítve munkálkodtak azon, hogy minél teljesebb csángó-képet nyújtsanak a téma iránt érdeklődőknek.

A kötet stúdiumai számos, már klasszikusnak számító témát (pl. táji és etnikai tagolódás, tudomány- és kutatástörténet, társadalmi élet, demográfia és nyelvismeret, szokásvilág és népi vallásosság stb.) elemeznek, melyek kiegészülnek rendhagyóbb, újszerűbb, több aspektust szervesen összekapcsoló vizsgálatokkal (pl. biopolitika, tárgyi kultúra és identitás, történelem és identitás, vallás és modernizáció, narratív reprezentációk és gyarmatosítás stb).

Kötetünket az eddigi kutatói és kiadói munkánk szintézisének is tekinthetjük: helyet kaptak benne a téma közismert szakembereinek irányadó munkái, valamint a fiatalabb kutatók kísérletibb jellegű írásai is.

A szerkesztők